



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Ε΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Με φόντο τα Χριστούγεννα»

Συγγραφή: ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Εφαρμογή: ΓΟΥΡΝΙΚΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Με φόντο τα Χριστούγεννα

Εφαρμογή σεναρίου

Γουρνίκη Μαργαρίτα

Δημιουργία σεναρίου

Λαζαρίδου Μαρία

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα/Λογοτεχνία

Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

Δημοτικό Σχολείο Ποταμού Κυθήρων

Χρονολογία

Από 28 Νοεμβρίου έως 17 Δεκεμβρίου 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού, τεύχος β΄, ενότητα 8: «Χριστούγεννα»

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 11 διδακτικές ώρες.



Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος

Περιβάλλον ιστοεξερεύνησης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή απαιτούνται τόσοι Η/Υ όσες είναι και οι μαθητικές ομάδες με ικανοποιητική σύνδεση στο διαδίκτυο. Επιπλέον, απαιτείται ένας κεντρικός Η/Υ με βιντεοπροβολέα για την εργασία στην ολομέλεια ή ένας διαδραστικός πίνακας. Το πρόγραμμα *monie maker* θα πρέπει να είναι εγκαταστημένο, ενώ ο δάσκαλος ή η δασκάλα θα πρέπει να γνωρίζει επαρκώς τη χρήση του. Η ιστοεξερεύνηση είναι δημοσιευμένη στο διαδίκτυο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτούσια από κάθε ενδιαφερόμενο ή ενδιαφερόμενη εκπαιδευτικό. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι και εξοικειωμένες με την ομαδική εργασία και τη σιωπηρή ανάγνωση. Επίσης με τις διαδικασίες αντιγραφής, επικόλλησης, αποθήκευσης και (προαιρετικά) τη χρήση του προγράμματος ζωγραφικής.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Λαζαρίδου Μαρία, Με φόντο τα Χριστούγεννα, Νεοελληνική Γλώσσα, Ε΄ Δημοτικού, 2013.

Το σενάριο αντλεί



Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κεντρικό θέμα του σεναρίου είναι τα βιβλία και οι ιστορίες για τα Χριστούγεννα. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες για να αναζητήσουν χριστουγεννιάτικα βιβλία, να λάβουν μέρος στις δραστηριότητες μιας σχετικής ιστοεξερεύνησης, να δημιουργήσουν τη δική τους ψηφιακή αφήγηση μιας ιστορίας με φόντο τα Χριστούγεννα και τέλος να κάνουν τις δικές τους προτάσεις φιλιανγνωσίας στους μαθητές του σχολείου τους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Οι θεωρίες για τον αναγνώστη-παιδί μελετούν τα χαρακτηριστικά της παιδικής ηλικίας και σε αυτά προσαρμόζουν τις αναγνωστικές προτιμήσεις των παιδιών. Καθώς οι μαθητές και οι μαθήτριές μας βρίσκονται στο μεταίχμιο ανάμεσα στη μεσαία και την τελευταία σχολική ηλικία, μπορεί να ενδιαφερθούν για βιβλία όπου κυριαρχεί το συναίσθημα, τα ανθρωπιστικά ιδεώδη, οι κοινωνικοί προβληματισμοί, αλλά και περιπέτειες και εύθυμες ιστορίες. Η πολύ πλούσια εικονογράφηση υποχωρεί (Κανατσούλη 1997, 23-24). Στη σύγχρονη Θεωρία της Λογοτεχνίας (και της Παιδικής) το προβάδισμα δίνεται στον αναγνώστη, ο οποίος «κινείται συνεχώς ανάμεσα σε κειμενικές ενδείξεις και αναγνωστικές προσδοκίες» (Πολίτης 1996 στο Κανατσούλη 1997, 28). Ο τόπος της λογοτεχνίας, λοιπόν, είναι ταυτόχρονα τόπος λογοτεχνικής επικοινωνίας και τόπος συνενοχής (Κάλφας 1993, 23-24).

Οι ΤΠΕ μπορούν να ανανεώσουν τη διδακτική διαδικασία από την πρώτη επαφή των παιδιών με τα κείμενα μέχρι την παραγωγή δικών τους πολυτροπικών κειμένων (ΠΣ Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο 2011, 27). Ειδικότερα η δημιουργία



ψηφιακής αφήγησης μπορεί να αποτελέσει ένα αυθεντικό κίνητρο, ένα μέσο για την μάθηση αλλά και έναν τρόπο για την ανάπτυξη σύγχρονων ικανοτήτων όπως η συνεργασία, η επικοινωνία, η δημιουργικότητα και η καινοτομία (Σεραφεΐμ & Φεσάκης 2010, 1559).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να αναγνωρίσουν τη σημασία των Χριστουγέννων ως θρησκευτικής γιορτής·
- να έρθουν σε επαφή μέσα από ποικίλα κείμενα με ήθη, έθιμα και παραδόσεις που συνδέονται με τα Χριστούγεννα τόσο στη χώρα μας όσο και σε άλλες χώρες·
- να αντιληφθούν πως η μεγάλη αυτή γιορτή απευθύνεται μόνο στους Χριστιανούς και όχι στον υπόλοιπο κόσμο·
- να ασκηθούν στη συνεργατική μάθηση·
- να καλλιεργήσουν την ικανότητα λήψης αποφάσεων·
- να ασκηθούν στον σεβασμό διαφορετικών απόψεων·
- να διευρύνουν το πολιτισμικό τους υπόβαθρο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Με το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να έρθουν σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα παλαιότερα και σύγχρονα με κοινό άξονα τη γιορτή των Χριστουγέννων·
- να ασκηθούν στον διάλογο και την επιχειρηματολογία·
- να εκφράσουν αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη προσωπική άποψη, αρέσκειας ή απαρέσκειας, για τα κείμενα που διαβάζουν·
- να εξασκηθούν σε συν-ανάγνωση·



- να έρθουν σε επαφή με την ποικιλία της ελληνικής γλώσσας μέσα από τη γλώσσα λογοτεχνικών κειμένων·
- να σταθούν κριτικά απέναντι σε λογοτεχνικά κείμενα·
- να εντοπίσουν χαρακτηριστικά των βιβλίων που τροποποιούνται ανάλογα με την ηλικία των αναγνωστών τους·
- να κάνουν σύντομες βιβλιοπαρουσιάσεις·
- να παραγάγουν πολυτροπικά κείμενα (ταινίες βίντεο)·
- να απολαύσουν την επαφή με τη λογοτεχνία.

Γραμματισμοί

Με το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να έρθουν σε επαφή με ηλεκτρονικά βιβλία (σε μορφή pdf και e-book) και να τα «ξεφυλλίσουν»·
- να ακολουθήσουν τις οδηγίες μιας ιστοεξερεύνησης·
- να μάθουν να χρησιμοποιούν την ιστοσελίδα του «Μικρού Αναγνώστη»·
- να μάθουν να χρησιμοποιούν τη βάση δεδομένων για τα βιβλία «Βιβλιονέτ»·
- να δημιουργήσουν τη δική τους ταινία με αφορμή ένα βιβλίο χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα windows movie maker.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές και οι μαθήτριες εμπλέκονται σε δραστηριότητες συνεργατικές μέσα από πρακτικές κατευθυνόμενης διερεύνησης, αναζήτησης και ανακάλυψης. Προτείνονται επίσης δραστηριότητες που αναπτύσσουν αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες καθώς και τη δημιουργικότητα των παιδιών. Το σενάριο ευνοεί τη διαφοροποιημένη μάθηση, καθώς τα παιδιά έχουν περιθώρια επιλογών στις δραστηριότητες. Και η κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση υποστηρίζεται μέσα από τη διαρκή αλληλεπίδραση των παιδιών τόσο στις ομάδες τους όσο και με τα βιβλία.



Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το σενάριο χρησιμοποιεί ως έναρξη την Ενότητα 8 «Χριστούγεννα» του βιβλίου της Γλώσσας *Ε΄ Δημοτικού*, β΄ τεύχος, η οποία είναι αφιερωμένη στα Χριστούγεννα. Η εορταστική ατμόσφαιρα που κυριαρχεί τις τελευταίες εβδομάδες πριν από τα Χριστούγεννα σε όλα τα σχολεία, στα σπίτια των παιδιών αλλά και γενικότερα στο περιβάλλον τους, υποστηρίζει τις προτεινόμενες δραστηριότητες.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο, καθώς ξεκινά από ενότητα του σχολικού βιβλίου είναι απολύτως συμβατό με το ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ για τη Γλώσσα, όπου μεταξύ άλλων ορίζονται ως στόχοι ο μαθητής:

- να γνωρίσει και να αγαπήσει ποικίλες μορφές λογοτεχνικών έργων, έτσι ώστε να ευαισθητοποιηθεί και να αποζητά μόνος του τη συντροφιά του καλού λογοτεχνικού βιβλίου·
- να αποκτήσει αίσθηση και γνώση της γλωσσικής του παράδοσης και να ενισχύσει το γλωσσικό του αυτοσυναίσθημα·
- να συνειδητοποιήσει την κοινωνική και τη γεωγραφική ποικιλία της ελληνικής γλώσσας·
- να αποκτήσει ευχέρεια πρόσβασης στις πληροφορίες που παρέχονται μέσω του διαδικτύου και των πολυμέσων (ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ, 18).

Επιπλέον, το σενάριο ενσωματώνει και στόχους του νέου (πilotικού) Προγράμματος Σπουδών για τη Γλώσσα και τη Λογοτεχνία στο Δημοτικό Σχολείο.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο γίνεται ευρύτατη χρήση των ΤΠΕ και χωρίς την αξιοποίησή τους δεν μπορεί να υλοποιηθεί. Αξιοποιούνται, λοιπόν, σε τρεις διαδοχικές φάσεις: πρώτα



πρώτα στη γνωριμία και εμπλοκή των παιδιών με ηλεκτρονικά βιβλία, στη συνέχεια στη δημιουργία από μέρους τους ψηφιακής αφήγησης και τέλος στην αναζήτηση βιβλίων σε βιβλιογραφική βάση δεδομένων. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούνται:

Η ομώνυμη ιστοεξερεύνηση [«Με φόντο τα Χριστούγεννα»](#)

Η βιβλιογραφική βάση δεδομένων του ΕΚΕΒΙ [«Βιβλιονέτ»](#)

Η εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#)

Το πρόγραμμα δημιουργίας βίντεο windows movie maker

Ο κειμενογράφος word

Κείμενα

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε' & ΣΤ' Δημοτικού, «Με λογισμό και μ' όνειρο»:

Ειρήνη Μάρρα, [«Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο»](#)

Πολιτιστικό Ινστιτούτο Ακαδημαϊκών Ερευνών και Μελετών «Σαν σήμερα»:

[Κινέζικη Πρωτοχρονιά](#)

24 Γράμματα: Εβδομαδιαίο Περιοδικό Πολιτισμού:

Φώτης Κόντογλου, [«Χριστούγεννα στη σπηλιά»](#)

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, [«Η Σταχομαζώχτρα»](#) (pdf)

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, [«Τα Χριστούγεννα του τεμπέλη»](#) (pdf)

[Πώς γιορτάζεται η Πρωτοχρονιά στους Κινέζους, Ινδούς, Εβραίους, Μουσουλμάνους](#)

«Μικρός Αναγνώστης»:

Μάνος Κοντολέων, [«Νεράιδα πάνω στο έλατο»](#)

Βαγγέλης Ηλιόπουλος, [«Πού πήγαν τα Χριστούγεννα.»](#)

Βαγγέλης Τασιόπουλος, [«Ο καλικάντζαρος που έχασε το δρόμο»](#)

Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού:

Πέτρος Γλέζος, [«Θεοφάνια σ' ένα νησάκι»](#)

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου:

Ρούμπεν Σάιλλενς, [«Μια ξεχωριστή μέρα του μπαρμπα-Πανώφ»](#) (pdf)

Εκδόσεις Σαΐτα:



Χάρης Μιχελόπουλος, «[Το όνομά μου είναι Μπααμπούρ](#)»

www.nectarios.gr:

Τσαρλς Ντίκενς, «[Χριστουγεννιάτικη Ιστορία](#)»

Άλλα κείμενα:

Χάρης Σακελλαρίου, «[Ο ξένος των Χριστουγέννων](#)»

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Με φόντο τη στολισμένη μας αίθουσα ξεκινήσαμε να συζητάμε με τα παιδιά της τάξης για χριστουγεννιάτικα βιβλία. Οι μαθητές αναφέρθηκαν στα βιβλία που έχουν διαβάσει από την προσωπική τους βιβλιοθήκη και στη συνέχεια πήγαμε όλοι μαζί στη βιβλιοθήκη του σχολείου και εντοπίσαμε τα χριστουγεννιάτικα βιβλία που υπήρχαν εκεί. Αφού δανείστηκαν όσα τους έκαναν εντύπωση, για να τα διαβάσουν στο σπίτι, η εκπαιδευτικός πρότεινε να πάνε στο εργαστήριο και να διαβάσουν σε ομάδες ψηφιακά χριστουγεννιάτικα βιβλία από το διαδίκτυο.

Στο εργαστήριο οι ομάδες άνοιξαν το [1^ο Φύλλο εργασίας](#) που βρισκόταν στην επιφάνεια εργασίας κάθε Η/Υ και ακολούθησαν τα στάδια της ιστοεξερεύνησης. Σύμφωνα με την πρώτη δραστηριότητα της [ιστοεξερεύνησης](#), οι ομάδες μπορούσαν να επιλέξουν δύο από τα τρία βιβλία που προτεινόταν για κάθε ομάδα και να τα διαβάσουν. Πριν ξεκινήσουν την ανάγνωση, αποφασίσαμε να προτείνουμε τις ιστορίες που μας άρεσαν περισσότερο στα παιδιά των άλλων τάξεων, ώστε να έχουν τη χαρά κι αυτά να διαβάσουν μια όμορφη χριστουγεννιάτικη ιστορία. Παρακάτω βλέπουμε εικόνες από την ανάγνωση των ομάδων.



Όταν οι μαθητές τελείωσαν την ανάγνωση, συζητήσαμε όλοι μαζί στην ολομέλεια γύρω από τις ιστορίες που διάβασαν. Από τη συζήτηση φάνηκε ότι σχεδόν όλες οι ομάδες προτίμησαν ιστορίες από την ιστοσελίδα «Να σου πω μια ιστορία» του «[Μικρού αναγνώστη](#)», όπως για παράδειγμα το εικονογραφημένο βιβλίο του Β. Ηλιόπουλου «Πού πήγαν τα Χριστούγεννα».



Προτίμησαν ιστορίες με πλούσια εικονογράφηση και μικρό κείμενο που μπορούσαν να δουν και να ακούσουν. Δεν επέλεξαν ιστορίες όπως «Η Σταχομαζώχτρα» του Α. Παπαδιαμάντη, γιατί βρήκαν τη γλώσσα αυτών των κειμένων δύσκολη και τη μορφή των ιστοριών μη ελκυστική (μικρά και πυκνά γράμματα). Έτσι, όλες οι ομάδες επέλεξαν ιστορίες όχι μόνο από αυτές που



προτεινονταν για την ομάδα τους αλλά και από αυτές που προτεινονταν για τις άλλες ομάδες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι ομάδες να διαβάσουν τα ίδια βιβλία, επομένως στη συζήτηση που ακολούθησε γνώριζαν ήδη όλοι τις ιστορίες που παρουσιάζονταν. Τελικά, καταλήξαμε ότι οι προτάσεις μας θα απευθύνονταν κυρίως σε παιδιά μικρότερων ηλικιών αλλά και σε παιδιά κάθε ηλικίας που αγαπούν τα εικονογραφημένα βιβλία.

3η–5η διδακτική ώρα

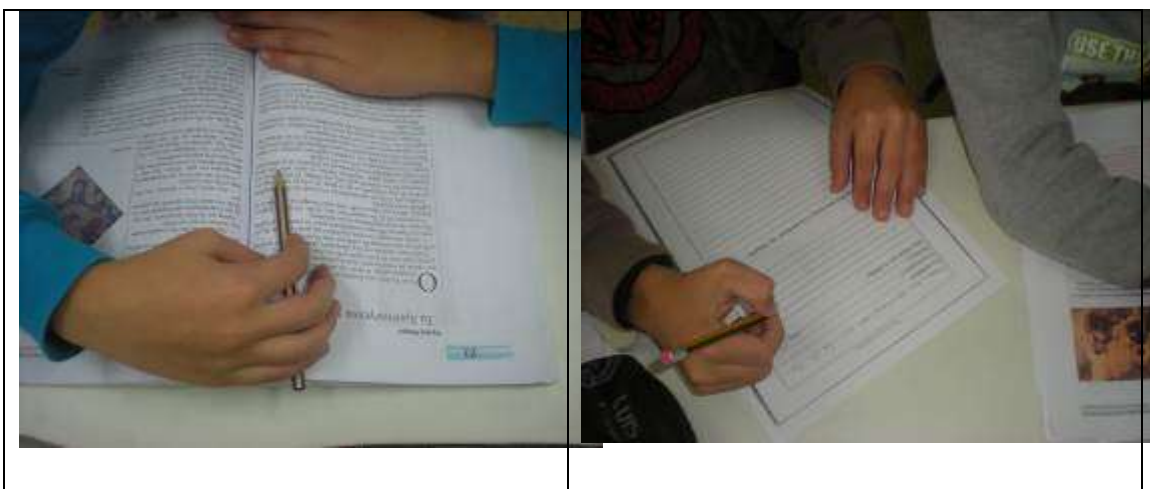
Αρχικά, η εκπαιδευτικός πρότεινε στην ολομέλεια να διαβάσουν όλοι μαζί την ιστορία της Ειρήνης Μάρρα, «[Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο](#)» από το *Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων της Ε' και ΣΤ' τάξης* και στη συνέχεια να συμπληρώσουν την ταυτότητα της ιστορίας, σύμφωνα με το [2^ο φύλλο εργασιών](#).¹ Οι μαθητές, αφού διάβασαν την ιστορία από το σχολικό βιβλίο, συνεργάστηκαν δύο-δύο για τη συμπλήρωση της ταυτότητας της ιστορίας και στη συνέχεια απάντησαν στα παρακάτω ερωτήματα:

- Πού ζούσε ο Τα-Κι-Κο και η οικογένειά του;
- Γιατί πήγαν στην Ευρώπη;
- Ποιον περίμενε να δει ο Τα-Κι-Κο στο σπίτι της οικογένειας που τους φιλοξενούσε;
- Τι συνέβη το βράδυ της Πρωτοχρονιάς;

¹ Στο συνταγμένο σενάριο, οι ομάδες έπρεπε να εντοπίσουν τα βασικά στοιχεία κάθε λογοτεχνικού κειμένου που διάβασαν (χαρακτήρες, πλοκή, θέμα, μοτίβο κ.ά.) κατά τη διάρκεια του πρώτου δίωρου και στη συνέχεια να αποδομήσουν τα κείμενα, φτιάχνοντας τελικά μια παραμυθοσαλάτα. Επειδή, όμως, οι μαθητές του εφαρμοσμένου σεναρίου προτίμησαν τις ίδιες εικονογραφημένες ιστορίες, δεν υπήρχε η δυνατότητα για παραμυθοσαλάτα. Έτσι, η εκπαιδευτικός πρότεινε την ιστορία της Ε. Μάρρα «Τα Χριστούγεννα του Τα-Κι-Κο», η οποία προτεινονταν και από την εκπαιδευτικό του συνταγμένου σεναρίου στην ιστοεξερεύνηση, για επεξεργασία από την ολομέλεια των μαθητών. Για τον λόγο αυτό, άλλαξε το 2^ο φύλλο εργασιών, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της δραστηριότητας.



- Γιατί ο Τα-Κι-Κο έμεινε στο δωμάτιό του;
- Πώς ένοιωσε ο Τα-Κι-Κο όταν βρήκε το γατάκι;
- Πώς σχολιάζετε την τελευταία πρόταση: «Έκλεισε τα μάτια του κι ονειρεύτηκε ένα Χριστό με χρυσαφένιο δέρμα και σκιστά μάτια, κι ένα δράκο να ζεσταίνει με την ανάσα του ένα ξεπαγιασμένο γατί»;



Η συζήτηση με αφορμή τα παραπάνω ερωτήματα ήταν πολύ καλή και ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να ταυτιστούν με τον ήρωα και να αντιληφθούν την έννοια των Χριστουγέννων μέσα από μια φρέσκια ματιά. Οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις σκέψεις του Τα-Κι-Κο γύρω από τον Θεό-Χριστό και τον Θεό-Δράκο και ζήτησαν να μάθουν λεπτομέρειες για τη θρησκεία και τις παραδόσεις των κατοίκων της Κίνας. Για παράδειγμα, αναρωτήθηκαν γιατί την ημέρα των γενεθλίων του Τα-Κι-Κο ο πατέρας του έκανε δώρο στη μητέρα του και όχι σε αυτόν.²

² Η σχετική πρόταση του κειμένου έχει ως εξής: «Θυμάται που στα δικά του γενέθλια ο αξιότιμος πατέρας του έκανε δώρο στην αξιολάτρευτη μητέρα του μια πολύχρωμη βεντάλια από μεταξωτό ζωγραφισμένο πουλί».



Για να μπορέσουν οι ομάδες να μελετήσουν τα θέματα που τους κέντρισαν το ενδιαφέρον, την τρίτη διδακτική ώρα, η εκπαιδευτικός πρότεινε στους μαθητές να χωριστούν σε ομάδες και να αναζητήσουν πληροφορίες από τις παρακάτω ιστοσελίδες: το Πολιτιστικό Ινστιτούτο Ακαδημαϊκών Ερευνών και Μελετών: [Σαν σήμερα](#), το Εβδομαδιαίο Περιοδικό Πολιτισμού [24 Γράμματα](#) και την εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#). Όταν τελείωσαν την αναζήτηση, οι ομάδες ανακοίνωσαν στην ολομέλεια πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τη γιορτή της Πρωτοχρονιάς και τα έθιμα υποδοχής του νέου έτους και παρουσίασαν μια σειρά από ενδιαφέρουσες εικόνες, όπως οι παρακάτω.



Το ενδιαφέρον των παιδιών για την εξαιρετική και καλογραμμένη ιστορία της Ε. Μάρα ήταν τόσο μεγάλο, ώστε αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε μια ψηφιακή αφήγηση της ιστορίας, με εικόνες και ήχο. Για να γίνει αυτό, έπρεπε να βρούμε εικόνες που να συνδέονται με το κείμενο, ώστε να τις τοποθετήσουμε στα αντίστοιχα σημεία της αφήγησης. Μετά από μια μικρή συζήτηση στην ολομέλεια, καταλήξαμε στο είδος των εικόνων που θέλαμε (ένα αγόρι με χρυσαφένιο δέρμα και σχιστά μάτια, ένα γατάκι, έναν δράκο-θεό, το μικρό Χριστό στην αγκαλιά της μητέρας του, ένα σπίτι στολισμένο για τη γιορτή των Χριστουγέννων, τους φίλους του Τα Κι Κο, το

ποτάμι που πήγαινε για ψάρεμα κ.ά.) και η εκπαιδευτικός δεσμεύτηκε να τις αναζητήσει στο διαδίκτυο.³

6η & 7η διδακτική ώρα

Αυτό το δίωρο ξεκίνησε με την προβολή στη μεγάλη οθόνη των εικόνων που επέλεξε η εκπαιδευτικός για τις ανάγκες της ψηφιακής αφήγησης. Είδαμε τις εικόνες και συζητήσαμε για τη χρησιμότητα της κάθε μιας. Έπειτα, οι ομάδες άνοιξαν το σχετικό φάκελο από την επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους και, με τη βοήθεια του κειμένου που ξαναδιάβαζαν από το βιβλίο, για να θυμούνται τη χρονική αλληλουχία των γεγονότων με κάθε λεπτομέρεια, επιχείρησαν να επιλέξουν όσες θεωρούσαν καταλληλότερες.



³ Ο/Η εκπαιδευτικός που θα αποφασίσει να αναθέσει στις ομάδες την αναζήτηση εικόνων, θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός/ή, καθώς μια τέτοια αναζήτηση μπορεί να οδηγήσει σε ακατάλληλες εικόνες. Για να αποφευχθεί αυτό, θα πρέπει να ενεργοποιήσει τη λειτουργία της «ασφαλούς αναζήτησης εικόνων» της μηχανής αναζήτησης και να είναι συνεχώς στο πλευρό των ομάδων, ώστε να παρακολουθεί την εξέλιξη της έρευνας και να παρέμβει, εάν αυτό είναι απαραίτητο για την ασφάλεια των μαθητών.



Λίγο αργότερα, συζητήσαμε και πάλι στην ολομέλεια τις σκέψεις των ομάδων και τελικά καταλήξαμε στις τελικές εικόνες που θα χρησιμοποιούσαμε.

Το επόμενο στάδιο που έπρεπε να υλοποιήσουμε ήταν η ηχογράφηση του κειμένου. Ήδη από την προηγούμενη συνάντηση οι μαθητές είχαν υποσχεθεί να εξασκηθούν στην ορθή ανάγνωση της ιστορίας, επομένως ήταν καλά προετοιμασμένοι για την ηχογράφησή της. Όταν έφτασε η στιγμή της ηχογράφησης, η εκπαιδευτικός άνοιξε το καταγραφικό μηχάνημα και όλοι οι μαθητές με τη σειρά διάβασαν από ένα απόσπασμα.⁴

8η & 9η διδακτική ώρα

Μετά από την προετοιμασία που κάναμε το προηγούμενο δίωρο, είχε έρθει η στιγμή να γνωρίσουμε το εργαλείο με το οποίο επρόκειτο να δημιουργήσουμε την ψηφιακή αφήγηση. Στο συνταγμένο σενάριο, η εκπαιδευτικός πρότεινε τη δημιουργία της ψηφιακής αφήγησης από τις ομάδες, όμως οι μαθητές της εφαρμογής δεν γνώριζαν τη χρήση και τη λειτουργία του windows movie maker, γι' αυτό επιλέχτηκε η δημιουργία της αφήγησης από την ολομέλεια. Για τον ίδιο λόγο προτιμήθηκε η ηχογράφηση όλων των παιδιών με το καταγραφικό και όχι η απευθείας ηχογράφηση των ομάδων στο windows movie maker, όπως ζητούσε η οδηγία 8 του 3ου φύλλου εργασιών.

Το δίωρο ξεκίνησε με την προβολή και παρουσίαση στη μεγάλη οθόνη του [3^{ου} φύλλου](#) εργασιών από την εκπαιδευτικό. Μετά την αναλυτική παρουσίαση όλων των βημάτων που απαιτούνται για τη δημιουργία της αφήγησης (παραλείψαμε, όπως ήδη αναφέρθηκε το βήμα 8), εκπαιδευτικός και μαθητές συνεργάστηκαν τόσο για την εισαγωγή εικόνων και ήχου όσο και για τον συγχρονισμό τους. Τελικά, η συλλογική

⁴ Φυσικά, δεν έλειψαν οι αναποδιές την ώρα της καταγραφής, αλλά προτιμήσαμε να αφήσουμε την καταγραφή όπως ηχογραφήθηκε, για να θυμόμαστε την προσπάθειά μας με ευχαρίστηση και όχι με δυσάρεσκια από την κόπωση που έρχεται από την επίπονη προσπάθεια ενός τέλει αποτελέσματος.



προσπάθεια δημιούργησε την ταινία των windows movie maker «Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο» (δες τον φάκελο «Τεκμήρια»).

10η & 11η διδακτική ώρα

Το τελευταίο δίωρο της εφαρμογής, οι μαθητές ακολουθώντας τις οδηγίες του [4^{ου} Φύλλου Εργασίας](#), αναζήτησαν βιβλία στη βάση δεδομένων biblionet του ΕΚΕΒΙ. Στόχος τους ήταν να αναζητήσουν βιβλία κατάλληλα για κάθε τάξη και να προτείνουν τρία από αυτά, κάνοντας μια σύντομη προφορική βιβλιοπαρουσίαση.



Η αναζήτηση που έκαναν οι ομάδες έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να ενημερωθούν για τα γιορτινά βιβλία που κυκλοφορούν και καλλιέργησε την



ικανότητά τους να εντοπίζουν τα πιο ενδιαφέροντα στοιχεία της παρουσίασης ενός βιβλίου, όπως είναι η σύντομη περιγραφή του περιεχομένου, τα στοιχεία του συγγραφέα και εικονογράφου, η χρονολογία έκδοσης κ.ά. (δες τα αρχεία με τις βιβλιοπροτάσεις των ομάδων στον φάκελο «Τεκμήρια»).

Όταν οι ομάδες συμπλήρωσαν το αρχείο τους, το παρουσίασαν αρχικά στην ολομέλεια και στη συνέχεια το έγραψαν σε ένα μέσο αποθήκευσης (μαζί την ψηφιακή αφήγηση της τάξης) και το παρέδωσαν στις υπόλοιπες τάξεις του σχολείου.



ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1^ο Φύλλο Εργασίας

Αποστολή: Να διαβάσουμε με τους φίλους και τις φίλες μας λογοτεχνικά βιβλία με θέμα τα Χριστούγεννα.

Επισκεπτόμαστε έναν ειδικό χώρο (ιστοεξερεύνηση) στη διεύθυνση <http://zunal.com/webquest.php?w=225071>, όπου μας περιμένουν βιβλία να τα «ξεφυλλίσουμε» αλλιώς. Χρειάζεται μόνο να ακολουθούμε τα βήματα με τη σειρά. Καλή περιήγηση!

Με φόντο τα Χριστούγεννα

- Welcome
- Εισαγωγικό
- Δραστηριότητες
- Διαδικασία
- Αξιολόγηση
- Conclusion
- Teacher Page

- About Author(s)
- Evaluate WebQuest
- Reviews
- Statistics
- Export WebQuest
- Share This WebQuest

* Welcome



Welcome: Με φόντο τα Χριστούγεννα
Description: Μια περιήγηση στα καλύτερα χριστουγεννιάτικα βιβλία για εμάς, τους συμμαθητές και τις συμμαθήτρες, τις φίλες και τους φίλους μας
Grade Level: 9-12
Curriculum: English / Language Arts
Keywords: greek books, literature, christmas
Author(s): Maria Lazaridou

The Public URL for this WebQuest:
<http://zunal.com/webquest.php?w=225071>



2ο Φύλλο Εργασίας

Διαβάστε την ιστορία της Ε. Μάρρα «Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο» και συμπληρώστε την ταυτότητα της ιστορίας.

Ταυτότητα της ιστορίας «Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο»

Τίτλος:.....
.....

Συγγραφέας:.....
.....

Εικονογράφος:.....
.....

Εκδόσεις:.....
έτος.....

Λίγα λόγια για το βιβλίο:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....



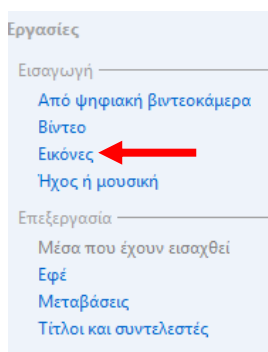
3^ο Φύλλο Εργασίας

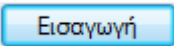
Αποστολή: Να δημιουργήσουμε μια ταινία για να αφηγηθούμε με διαφορετικό τρόπο την ιστορία που επιλέξαμε.

1. Ξεκινάμε το πρόγραμμα Windows Movie Maker κάνοντας διπλό κλικ στο

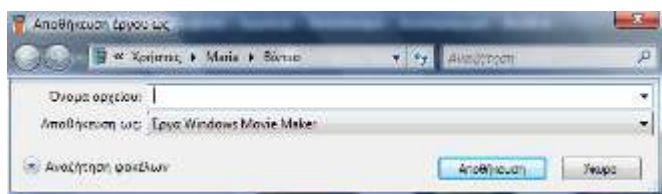
εικονίδιο 

2. Από το μενού επιλογής (αριστερά) επιλέγουμε «Εισαγωγή εικόνων».



3. Επιλέγουμε (αριστερά) την επιφάνεια εργασίας, όπου αποθηκεύσαμε τις εικόνες μας. Με πατημένο το πλήκτρο control επιλέγουμε τις εικόνες που θέλουμε και πατάμε .

4. Βλέπουμε τις εικόνες μας που συγκεντρώθηκαν στον χώρο συλλογής;
5. Αποθηκεύουμε την εργασία μας δίνοντας κάποιον τίτλο. (Αρχείο – Αποθήκευση ως... – Αποθήκευση)

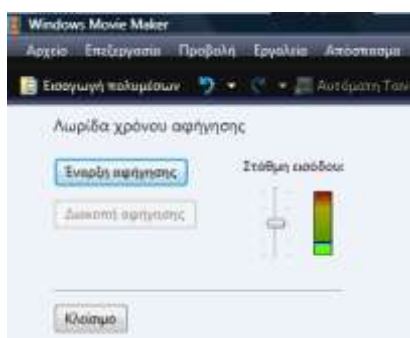




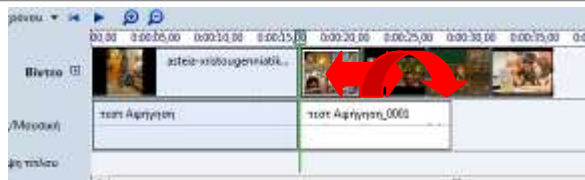
6. Με την τεχνική σύρε κι άσε τοποθετούμε τις εικόνες μας στην κατάλληλη θέση. Στη δεξιά οθόνη (προεπισκόπηση) μπορούμε να δούμε το αποτέλεσμα των ενεργειών μας και αν δεν μας ικανοποιεί να το αλλάξουμε:



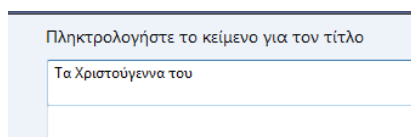
7. Από το μενού «Εργαλεία» επιλέγουμε τη «Λωρίδα χρόνου αφήγησης» και παίρνουμε αυτή την εικόνα:



8. Τοποθετούμε στην υποδοχή τα ακουστικά, έχουμε μπροστά μας το κείμενο και, όταν είμαστε έτοιμοι και έτοιμες, πατάμε **Εναρξη αφήγησης**. Όταν πρόκειται να σταματήσουμε, πατάμε **Διακοπή αφήγησης**. Αφηγούμαστε μία μία σκηνή και κάθε φορά επιλέγουμε να αποθηκευτεί η αφήγησή μας. Προσοχή! Μιλάμε χαμηλόφωνα αργά και καθαρά κοντά στο ακουστικό. Καλή επιτυχία!!!
9. Όταν ολοκληρωθεί η ηχογράφηση, πάμε στη Λωρίδα του χρόνου και τοποθετούμε το ποντίκι ανάμεσα σε δύο εικόνες μέχρι να γίνει ένα κόκκινο διπλό βελάκι. Σέρνουμε τότε δεξιά την εικόνα μέχρι εκεί που τελειώνει η αντίστοιχη αφήγηση. Αν δυσκολευτούμε, ζητάμε τη βοήθεια της δασκάλας ή του δασκάλου μας.



10. Αποθηκεύουμε την εργασία μας και ελέγχουμε αν χρειάζεται να αλλάξουμε κάτι σε κάποια σκηνή.
11. Από το μενού Επεξεργασία (δεξιά) επιλέγουμε τις «Μεταβάσεις». Είναι ο τρόπος μετάβασης από τη μια σκηνή στην άλλη. Επιλέγουμε αυτή που θέλουμε κάθε φορά και με τη γνωστή τεχνική (σύρε κι άσε) την τοποθετούμε ανάμεσα σε δυο σκηνές. Ελέγχουμε το αποτέλεσμα στην οθόνη προεπισκόπησης και, αν δε μας ικανοποιεί, το αλλάζουμε. Θυμηθείτε: «ουκ εν τω πολλώ το ευ». Αποθηκεύουμε.
12. Ήρθε η ώρα να δώσουμε και τίτλο στην ταινία μας. Από το μενού Εργαλεία επιλέγουμε διαδοχικά «Τίτλοι και συντελεστές» και «Τίτλος στην αρχή». Πληκτρολογήστε τον τίτλο της ιστορίας, που εσείς δημιουργήσατε.



13. Όταν τελειώσουμε πατάμε .
14. Πάλι από το μενού «Εργαλεία», επιλέγουμε «Τίτλοι και συντελεστές» και αυτή τη φορά «Συντελεστές στο τέλος». Γράφουμε σε ποιο διήγημα βασίζεται η ταινία μας, ποιος είναι ο συγγραφέας και ποιοι/ποιες έκαναν τη διασκευή (μόνον τα μικρά ονόματα).
15. Είμαστε έτοιμοι και έτοιμες για την τελική αποθήκευση. Τοποθετούμε ένα cd στην ειδική θέση. Από το μενού Αρχείο επιλέγουμε διαδοχικά Δημοσίευση ταινίας – Σε εγγράφημο cd – Ακολουθούμε τις οδηγίες – Δημοσίευση. Μπράβο! Τα καταφέρατε!



4^ο Φύλλο Εργασίας

Αποστολή: Θα προσπαθήσουμε να βρούμε και να προτείνουμε βιβλία για τα Χριστούγεννα στα παιδιά του σχολείου μας.

Επισκεπτόμαστε τη Βιβλιονέτ, τη βάση δεδομένων για τα βιβλία που κυκλοφορούν στην Ελλάδα, στη διεύθυνση <http://biblionet.gr/>. Στην ενότητα *Τίτλος* πληκτρολογούμε «Χριστούγεννα», στο *Θέμα* πάλι «Χριστούγεννα», στο *Είδος* «Βιβλίο», ενώ στην τελευταία ενότητα *Διαθεσιμότητα* επιλέγουμε «Κυκλοφορεί».

Τέλος πατάμε **αναζήτηση** (επάνω δεξιά). Πόσα βιβλία παρουσιάζονται; _____

Προσπαθούμε να βρούμε βιβλία που μας φαίνονται ενδιαφέροντα για τα παιδιά του σχολείου μας ανάλογα με την τάξη, όπου φοιτούν. Τα βήματά μας:

1. Επιλέγουμε τις τάξεις (Α-Β, Γ-Δ ή Ε-ΣΤ).
2. Ανοίγουμε ένα έγγραφο στον κειμενογράφο και το αποθηκεύουμε στην επιφάνεια εργασίας ως «Βιβλιοπροτάσεις **», όπου ** είναι οι τάξεις που αναλαμβάνετε.



3. Ψάχνουμε να βρούμε 3 βιβλία, κατάλληλα για τις συγκεκριμένες τάξεις, στα οποία να συμφωνούν όλα τα μέλη της ομάδας. Μπορούμε να αντλήσουμε περισσότερες πληροφορίες για κάθε βιβλίο αν επιλέξουμε τον τίτλο του.
4. Με δεξί κλικ και αντιγραφή παίρνουμε τα στοιχεία ταυτότητας του βιβλίου και με επικόλληση τα περνάμε στο έγγραφό μας. Μπορούμε να αντιγράψουμε και την εικόνα του εξωφύλλου. Δεν ξεχνάμε να συμπληρώσουμε και την τιμή κάθε βιβλίου!
5. Ανακοινώνουμε τις προτάσεις μας στην τάξη και δικαιολογούμε τις επιλογές μας.
6. Αν έχουμε χρόνο, μπορούμε να επεξεργαστούμε τις προτάσεις μας με το WordArt, να τις εκτυπώσουμε και να τις τοιχοκολλήσουμε στον πίνακα ανακοινώσεων.



Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να επεκταθεί διαθεματικά και να συμπεριλάβει μουσική, εικαστικά ή θεατρικά δρώμενα με αφορμή τα βιβλία που διάβασαν τα παιδιά. Μπορούν επίσης να παίξουν με τους τίτλους των βιβλίων, να δημιουργήσουν κολλάζ με τα εξώφυλλα ή παζλ με τη βοήθεια διαδικτυακών εφαρμογών (π.χ. <http://www.jigsawbreak.com/>).

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου δώρου, στο συνταγμένο σενάριο οι ομάδες έπρεπε να εντοπίσουν τα βασικά στοιχεία κάθε λογοτεχνικού κειμένου που διάβασαν (χαρακτήρες, πλοκή, θέμα, μοτίβο κ.ά.) στο 1^ο φύλλο εργασιών και στη συνέχεια να αποδομήσουν τα κείμενα, φτιάχνοντας τελικά μια παραμυθοσαλάτα. Επειδή, όμως, οι μαθητές του εφαρμοσμένου σεναρίου επέλεξαν τις ίδιες εικονογραφημένες ιστορίες από το 1^ο φύλλο εργασιών, δεν υπήρχε η δυνατότητα για παραμυθοσαλάτα. Έτσι, η εκπαιδευτικός επέλεξε την ιστορία της Ε. Μάρρα «Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο», η οποία προτεινόταν και από την εκπαιδευτικό του συνταγμένου σεναρίου στην ιστοξερεύνηση, για επεξεργασία από την ολομέλεια των μαθητών. Για το λόγο αυτό, άλλαξε το 2ο φύλλο εργασιών, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της δραστηριότητας.

Παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπονταν στο συνταγμένο σενάριο, επειδή η ιστορία της Ε. Μάρρα «Τα Χριστούγεννα του Τα Κι Κο» συγκίνησε ιδιαίτερα τα παιδιά, δημιουργήσαμε τελικά μια ψηφιακή αφήγηση της ιστορίας.



Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κάλφας, Α. 1993. *Ο μαθητής ως αναγνώστης. Λογοτεχνική θεωρία και διδακτική πράξη*. Θεσσαλονίκη: Τα τραμάκια.

Κανατσούλη, Μ. 1997. *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Ροντάρι, Τζ. 2001. *Γραμματική της φαντασίας. Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες*. Μτφρ. Γ. Κασαπίδης. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σεραφείμ, Κ. & Γ. Φεσάκης. 2010. Ψηφιακή αφήγηση: Επισκόπηση λογισμικών. *Πρακτικά 2^ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικού Συνεδρίου Ημαθίας «Ψηφιακές και Διαδικτυακές εφαρμογές στην εκπαίδευση»*, 1558-1569. Διαθέσιμο: <http://www.ekped.gr/praktika10/gen/138.pdf> [29-11-2013].

ΥΠΑΔΒΜΘ. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα.

ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης. 2003. <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/> [06-12-2013].